REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I
REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI
Broj, 26/2878-12
Podgorica, 19.10 2026 god.

COTEE

DOO"Crnogorski operator tržišta
električne energije" Podgorica
Broj: 26/2756-9
Podgorica, 19.10.2026. godine

REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU
I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI
- Gospodinu Igoru Telebaku, izvršnom direktoru-

PODGORICA

PREDMET: Veza Vaš akt broj:26/2878-9 od 14.10.2026. godine

Poštovani gospodine Telebak,

Postupajući po Vašem zahtjevu za dostavljanje dokumentacije i pojašnjenja u postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije / u daljem tekstu DOO „COTEE"/ za period 2027. – 2029.godina, dostavljamo tražena pojašnjenja i prateću dokumentaciju:

- *Informacija da li "COTEE" planira trgovinu na berzi električne energije,*

DOO „COTEE" planira trgovinu na berzi električne energije, tačnije prodaju električne energije otkupljene od OIE u status povlašćenog proizvođača.
Operativni početak prodaje električne energije otkupljene od postojećih povlašćenih proizvođača na berzi zavisi od zakonskih odnosno podzakonskih akata koja usvaja resorno ministarstvo (ukoliko dođe do njihove izmjene).
Za buduće proizvođače je to predviđeno u skladu sa Zakonom o korišćenju energije iz OIE kao mogućnost, tokom prvog prelaznog perioda (fid in tarifa) odnosno do spajanja dan unaprijed tržišta, do kada će se otkupljivati električna energija kroz sistem fid in tarife, zavisno od datuma izgradnje elektrane."

- *Informacija o tome da li je za nabavku predmetnih sredstava izvršena detaljna analiza potrebnih tehničkih karakteristika i konfiguracije opreme... sa obrazloženjem izbora konkretnih modela i broja uređaja... namjene i iskorišćenosti ovih sredstava.*

Sopstveni hosting u okviru postojeće server/data prostorije podrazumijeva nabavku sistemsko/mrežne infrastrukture sa pratećim licencama u skladu sa projektnim zahtjevima dostavljenim od strane proizvođača softvera. Sopstveni hosting se odnosi na obezbjeđenje hardverske, mrežne i sistemske infrastrukture sa planskim korišćenjem u periodu od najmanje 5 godina. **Nabavka namjenskog hardvera**

rađena je u potpunosti u skladu sa realnim potrebama DOO „COTEE" i striktnim specifikacijama i resursnim zahtjevima proizvođača Market Management System-a (MMS). Izbor konkretnih modela i broja uređaja direktno je uslovljen tehničkom arhitekturom MMS aplikacije koja je zasnovana na Windows serverskoj platformi i zahtijeva obradu tržišnih podataka u realnom vremenu uz niske latencije.

Predviđena namjena i stopa iskorišćenosti sredstava opravdane su kroz jasnu segmentaciju i izolaciju kritičnih IT servisa, što garantuje stabilnost sistema:

- **Virtuelizacioni klaster (2x HPE DL360 Gen11/12) i Storage sistem (HPE MSA 2070):** Namijenjeni su za hostovanje *Production business logic sa SQL sistemom*. Ova konfiguracija obezbjeđuje visoku dostupnost i redundantnost za najkritičniji dio MMS aplikacije.
- **Standalone serveri za komunikaciju (2x HPE DL360 Gen11):** Izoluju interne i eksterne komunikacione servere kako bi se optimizovao mrežni saobraćaj i povećala bezbjednost.
- **Standalone server za hostovanje backup&replication servisa (1x HPE DL360 Gen11):** Koristi se isključivo za *Veeam Backup & Replication* servise, omogućavajući kreiranje i čuvanje kopija podataka i brz oporavak sistema u slučaju kvara ili sajber napada.
- **Standalone server za Test/Pre-Production okruženje (1x HPE DL360 Gen11):** Neophodan je za bezbjedno testiranje novih softverskih verzija i procedura prije puštanja u produkciju, čime se eliminiše rizik od direktne ljudske ili sistemske greške na produkciji.

Svojevremeno je izvršena detaljna analiza nabavke predmetnih sredstava i ista se dostavlja u prilogu (Prilog1), kao i IT zahtjevi (Prilog2) u pogledu neophodne infrastrukture za hostovanje MMS sistema dostavljeni od strane proizvođača softvera (eng. „COTEE IT INFRASTRUCTURE" Novita d.o.o.).

- *Informacija o tome da li je prilikom planiranja predmetnog ulaganja izvršeno istraživanje tržišta i analiza raspoloživih tehničkih i komercijalnih alternativa (zakup serverskih i storage kapaciteta, outsourcing, cloud usluge i dr.). Ukoliko navedene alternative nijesu razmatrane, potrebno je navesti razloge za takvu odluku.*

DOO „COTEE" je detaljno analizirao eksterne alternative (poput zakupa cloud usluga i IT outsourcing-a) nakon isteka ugovora o zakupu cloud usluge i donio stratešku odluku da te alternative odbaci kao neprihvatljive zbog visokih regulatornih,

operativnih i finansijskih rizika. Razlozi za eliminaciju eksternog hostinga i prelazak na in-house infrastrukturu su:

- **Rizik od potpunog gubitka kontrole nad osnovnom djelatnošću**: Ako se MMS nalazi na eksternoj cloud platformi van Crne Gore, COTEE gubi neposrednu operativnu kontrolu nad sistemom. U slučaju prekida međunarodnih komunikacionih veza, problema na VPN infrastrukturi ili regionalnih kriza, data centri provajdera mogu biti ispravni, ali sistem COTEE-u postaje nedostupan, što može dovesti do zaustavljanja ključnih procesa na nacionalnom tržištu električne energije.
- **Finansijska nepredvidivost i suverenitet**: Prelaskom na sopstvenu infrastrukturu u okviru sopstvene serverske sobe eliminiše se zavisnost od eksternih cloud provajdera i buduća nepredvidiva fluktuacija cijena zakupa. Takođe, in-house rješenje omogućava razvoj internog IT kadra i kreiranje novih, visokospecijalizovanih radnih mjesta u Crnoj Gori, umjesto odlivanja sredstava inostranim kompanijama.
- **Nemogućnost audita i kriznog upravljanja**: Eksternalizovano vođenje sistema onemogućava COTEE da samostalno, bez posrednika, u svakom trenutku generiše revizorske tragove i odgovori na bezbjednosne zahtjeve nacionalne Agencije za sajber bezbjednost i ISO standarda. Kontrola nad kontinuitetom osnovne djelatnosti ne smije biti eksternalizovana.

U prilogu se dostavlja detaljna komparativna analiza sopstvenog kompanijskog hostinga hardverske opreme i zakupa hostinga kod cloud provajdera sa tehničkog, bezbjednosnog, regulatornog, operativnog i finansijskog stanovišta (Prilog3, Prilog4, Prilog5).

- *Potrebno je navesti konkretne zakonske i regulatorne odredbe koje predstavljaju osnov za nabavku predmetnih osnovnih sredstava, uz obrazloženje njihove povezanosti sa obavljanjem regulisane djelatnosti.*

Nabavka sopstvene infrastrukture predstavlja imperativnu obavezu usklađivanja sa ključnim pozitivno-pravnim propisima Crne Gore koji direktno uređuju rad operatora tržišta:

- Zakon o informacionoj bezbjednosti („Službeni list CG", broj 113/2024): COTEE je ovim zakonom svrstan u kategoriju važnih subjekata i operatora kritične infrastrukture. Zakon, posebno član 16, eksplicitno obavezuje COTEE na sprovođenje analize rizika, postupanje u incidentima, posjedovanje plana kontinuiteta poslovanja i upravljanja sajber krizama, kao i bezbjednost lanca snabdijevanja. Budući da MMS podržava osnovnu i licenciranu djelatnost od javnog interesa, COTEE mora imati lokalni fallback, odnosno nezavisnu

rezervnu kopiju i infrastrukturu u Crnoj Gori kako bi obezbijedio kontinuitet čak i u slučaju potpunog otkaza eksternih veza ili provajdera.

- Zakon o zaštiti podataka o ličnosti Crne Gore - u nacionalno zakonodavstvo u potpunosti transponuje restriktivne EU GDPR standarde. Saglasno **članu 5 stav 1 tačka 1** Zakona, mrežni identifikatori (poput IP adresa zaposlenih, identifikatora kolačića) imaju **jasan status ličnih podataka**. Potom, **sistemski logovi** predstavljaju zbirke podataka ili hronološke zapise aktivnosti u sistemu i pravno su izuzetno osjetljivi, jer u sebi sadrže i mrežne identifikatore i korisničke naloge (poput IP adresa zaposlenih i korisničkih naloga koji se neprekidno bilježe u revizorskim logovima/Audit Trail-u unutar MMS-a). Korišćenjem eksternih cloud platformi van Crne Gore dolazi do automatske replikacije ovih logova kroz globalne mreže data centara, što predstavlja **nelegalni prekogranični prenos ličnih podataka**. S obzirom na to da novi zakon za ove prekršaje predviđa drakonske kazne i do **2.000.000 €,** nabavka sopstvene infrastrukture predstavlja jedini zakonit način da se ovi podaci zadrže unutar granica Crne Gore i trajno eliminiše visoki regulatorni i finansijski rizik po kompaniju.

Detaljna analiza pružena je u okviru tačke 3. BEZBJEDNOSNA I REGULATORNA ANALIZA (dokument „Uporedna analiza sopstvenog kompanijskog hostinga hardverske opreme i zakupa hostinga kod cloud provajdera sa tehničkog, bezbjednosnog, regulatornog, operativnog i finansijskog stanovišta" – Prilog3).

S poštovanjem,

IZVRŠNI DIREKTOR,
Mersudin Gredić